

ПРОТОКОЛ

№ 117

София, 04.06.2015 година

Днес, 04.06.2015 г. от 13:30 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Валентин Петков, Димитър Кочков и главният секретар Николай Георгиев (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция "Правна", П. Младеновски – началник отдел "Ценово регулиране и лицензии-електрически мрежи, търговия и пазари" и експерти от КЕВР.

Заседанието се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

„НЕК“ ЕАД, „ЕСО“ ЕАД, „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, ТЕЦ "МАРИЦА ИЗТОК 2" ЕАД, „ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ“ АД, „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД, „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ“ ЕАД, „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ“ ЕАД, „ЕНЕРГО-ПРО МРЕЖИ“ АД, „ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ“ АД, „ЕРП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ АД, „ЕСП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ ООД и „СЕНТРАЛ ХИДРОЕЛЕКТРИК ДЪО БУЛГАРИ“ ЕООД са уведомени за провеждане на заседанието с писма на КЕВР с изх. № Е-13-01-38/29.05.2015 г. и с изх. № Е-13-17-4/29.05.2015 г. и изпращат свои представители.

На заседанието се явиха:

- г-н Петър Илиев – изпълнителен директор „НЕК“ ЕАД,
- г-н Румен Пешев – заместник-изпълнителен директор на „ЕСО“ ЕАД,
- г-н Димитър Ангелов – изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД,
- г-н Михаил Митков – заместник-изпълнителен директор на ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД,
- г-жа Зорница Генова – търговски директор на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД,
- г-н Гочо Чемширов – „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД,
- г-жа Илина Стефанова – „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД,
- г-н Стефан Абаджиев – „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД,
- г-н Стелиян Севастиянов – прокурист на „ЕРП Златни пясъци“ АД,

- г-жа Мариета Манолова – прокурист на „ЕСП Златни пясъци“ ООД,
- г-н Пепи Трайчев – управител на „Сентрал Хидроелектрик дьо Булгари” ЕООД.

На откритото заседание беше разгледан доклад относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика” за регулаторния период от 01.07.2015 г. до 30.06.2016 г. Същият е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 6 от протокол № 104/28.05.2015 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Председателят даде думата на заявителите да представят становища по доклада.

П. Илиев – „НЕК“ ЕАД:

Ще се опитам да не се повтарят нещата, които казах в предишното си изказване, въпреки че според нас те са много свързани, тъй като квота с цена се получава цената на „НЕК“ ЕАД като обществен доставчик и затова сме ги засягали общо. Ще продължа с приетия подход. Миксовата цена на „НЕК“ ЕАД, обществен доставчик, да се формира на базата на количества електроенергия, заявена от крайните снабдители, и количества електроенергия, която КЕВР прогнозира „НЕК“ ЕАД да реализира на свободния пазар, е в противоречие с принципите на регулиране, а също така и с Наредба №1 за регулиране на цените на електрическа енергия. Хибридният принцип - регулиран пазар и свободен пазар с вменено задължение да се участва в него е абсурден. Изчисленията за единна миксова цена за продажба както на регулирания, така и на свободния пазар, е в противоречие с доклада за определяне на количествата електрическа енергия, необходими за осигуряване на потреблението на клиентите на крайните снабдители. Основните несъответствия между двата доклада и постановените норми в ЗЕ са: нарушен е принципът, че КЕВР регулира само сделките на регулирания пазар и няма правно основание да се определят количества електроенергия и цени на свободния пазар. Съгласно чл. 100, ал.2 от ЗЕ е дадена възможност, но не и задължение, общественият доставчик да продава изкупената по чл. 93а, ал.1 електрическа енергия по свободно договорени цени. Тази възможност не е предвидена за изкупената електрическа енергия по чл. 94 от ЗЕ. Съгласно тези разпоредби крайните снабдители продават на обществения доставчик количества електрическа енергия, които са изкупени по чл. 162 от ЗЕ, високоефективно комбинирано производство, и чл. 31 от ЗЕВИ – електрическа енергия от ВЕИ, които съставляват 45,6% от общото количество електрическа енергия по чл. 93а и чл. 94. Независимо от разпоредбата на закона, количествата електрическа енергия, изкупувана по чл.94, са включени за продажба на свободния пазар. Не знам кои са участвали в работата на работната група, но как си представят те, че ние ще изкупим енергия от ВЕИ по 300 лв. или 400 лв. и после ще я продадем на свободния пазар, независимо по какви цени. Механизмът предвижда и намаление на цената на обществения доставчик за крайните снабдители с приходите от свободен пазар, което по своята същност е кръстосано субсидиране и е недопустимо. Този подход противоречи както на европейското, така и на българското законодателство, чл. 31, т.6 от ЗЕ. Не е за подценяване и фактът, че в предлагания механизъм се преплитат регулирана и нерегулирана дейност, което също е в противоречие на нормативната база, касаещи принципите на ценовото регулиране. Въз основа на изложените констатации може да се направи извод, че цялата нова схема на ценообразуване няма правно основание, заради което считаме, че е незаконосъобразна. Има използвани и две пазарни цени. В доклада за сектор „Електроенергетика“ е приета цена за свободен пазар 73 лв./MWh, а в този за „Топлоенергетика“ е 65 лв./MWh. Това дава основание за тълкуване коя е и откъде е взета пазарната цена. Само от разминаването на квотите на ВЕИ производителите „НЕК“ ЕАД ще е на загуба 170 млн. лв. Има неравнопоставеност в принципите на разходите на „НЕК“ ЕАД и други участници на регулирания пазар. При одобряване на разходите на всички други участници са признати социални разходи за персонала, като само за работещите в дейността производство на електрическа енергия. Те са обявени като необосновани и са елиминирани,

което е дискриминация. В разходите на дейностите на топлофикации и заводски централи са приети разходи за предходната година, завишени с инфлацията, а за „НЕК“ ЕАД като производител са описани като неоснователни разходите за ремонти, командировки, обучение, социални разходи и др. Само за сравнение на една от топлофикациите само договорите за аутсорсваните дейности са 4 страници, а за „НЕК“ ЕАД даже са задраскани. Ефектът от това са 17,5 млн. лв. загуби. Предявеният процент на норма на възвръщаемост е редуциран от 6,3% на 3,5% без аргументирана обосновка, а с твърдението, че това е на нивото на предходния ценови период. За съпоставка определената норма на възвръщаемост на дружествата от сектор „Топлоенергетика“ е в диапазона на 4% - 6,5%, като на преобладаващата част е около 4,5% - 5%. Негативният ефект само от това е 25 млн. лв. През последните 3 години, поради ограничения финансов ресурс от дружеството, нивото на изпълнение на планираните ремонтни програми за основните съоръжения на електропроизводство не надхвърлят 20%. Максимум 2 млн. лв. Продължаването на тенденцията за ограничаване на разходите на ремонти е рисковано, защото може да доведе до повишаване на аварийността и представлява опасност за сигурността на електроенергийната система. Не е съотносимо, че за „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари“ ЕООД с инсталирана мощност 56 MW са признати разходи за ремонти в размер на 1 млн. лв. или 17 857 лв./MWh. За ВЕЦ на „НЕК“ ЕАД с инсталирана мощност 2 710 MW са признати ремонти в размер на 1,3 млн. лв. или 0,49 лв./MWh. Още повече че централите на „НЕК“ ЕАД са от общосистемно значение и за управлението и регулирането на енергийната система. Друго, което е включено е, че за „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари“ ЕООД „НЕК“ ЕАД трябва да заплати 3 618 хил. лв., че били критична инфраструктура. Аз преди споменат, че централите на „НЕК“ ЕАД, както и обслужването на язовирите, всички те са също критични инфраструктури, но „НЕК“ ЕАД не получава за това нито 1 ст. Не виждаме с какво се различава от централите, които са собственост на „НЕК“ ЕАД. Принципът е – „НЕК“ ЕАД дава заявки до МОСВ, МОСВ ги одобрява и след това се изпълняват. Освен това изпълнява всички разпореждания на МОСВ и на другите институции, когато има висока вълна или по някаква друга причина.

Съществува неравнопоставеност между всички ВЕЦ над 10 MW и ВЕЦ на „НЕК“ ЕАД, изразена в различното им третиране. На ВЕЦ с инсталирана мощност над 10 MW, без тези на „НЕК“ ЕАД, КЕВР не определя цени и не ги включва в ценовия микс на регулирания пазар. Те участват само в свободния. Затова ние предлагаме и ВЕЦ-овете на „НЕК“ ЕАД да бъдат извадени от микса. По този начин ще бъдат установени квоти за ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД и ще можем да ги реализираме на свободния пазар, но не знам „ЕСО“ ЕАД как ще може да се управлява без тяхното участие в регулирането на системата.

Цената за услуга обществен доставчик, изчислена на 2,29% от разходите за закупена електрическа енергия, при допустимо до 3%. Тя е приложена върху продажбите на крайните снабдители и свободния пазар. В коментарите е казано, че разходите за лихви и главници се покриват от тази цена, но всъщност те не се покриват, а се генерира недостиг от 114 млн. лв. „НЕК“ ЕАД е задължен да осигурява енергия за технологични разходи на разпределителните предприятия и „ЕСО“ ЕАД с енергия от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, въпреки че енергията за технологичните разходи и собствени нужди на „НЕК“ ЕАД, НЕК“ ЕАД си я произвежда или купува от свободния пазар. Тук също не е спазен принципът. За целта енергията, която НЕК“ ЕАД взима от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, той я модулира, защото я е закупил като базова. Модулацията дружеството извършва със собствени съоръжения и разходи. За покриване на част от тези ангажименти е коректно да се начисли цената за услугата обществена доставка и на енергия за технологичните разходи. Така определената цена не покрива извършените разходи. Нашето предложение е цената да бъде увеличена до 3% с цената на услугата на обществена доставка.

Непризнати разходи за компенсация от предходни периоди. От предходните ценови периоди бяха признати и некомпенсирани разходи на „НЕК“ ЕАД и разсрочени за включване в миксовата цена през следващите 4-5 регулаторни периода, включително и за

предстоящия регулаторен период 2015 - 2016 г. В доклада на КЕВР тези разходи са отпаднали и не се предвиждат за компенсация. Негативният ефект от това е 310 млн. лв.

Непризнаване на разходите, извършени от „НЕК“ ЕАД през предходни регулаторни периоди през текущия период 2014 – 2015 г. Това са основно разходи, неотразени в ценовите решения на КЕВР, за които „НЕК“ ЕАД е имал задължение да извърши - закупената разполагаемост от МИ1 и МИ3, закупената енергия от ВЕИ, работа на ПАВЕЦ, разходи за лихви и главници по кредити за разплащане към производители и разходите за въглеродни емисии и др. Дефицитът само от това е в размер на 908 млн. лв. Предвидени са приходи, получени от търгове на квоти на емисии. Същите не са регламентирани в нормативни актове към момента. Подобен беше случаят през регулаторния период 2013 – 2014 г., когато с цел намаляване цената на „НЕК“ ЕАД бяха предвидени 498 млн. лв., а реално бяха получени само 138 млн. лв. В това ценово решение са предвидени 226 млн. лв. без гаранции, че същите ще бъдат получени от дружеството.

Месечното разпределение на количествата електрическа енергия за потребление от крайните снабдители и обезпеченото им с производство. За по-коректно разпределение на натоварването на централите, от които „НЕК“ ЕАД има задължение да изкупува електроенергия или определена квота, е необходимо за определяне количествата за регулаторния период да бъде помесечно, за да се осигури равномерност на доставките към обществения доставчик. Към момента общественият доставчик или „НЕК“ ЕАД изпитва недостиг на енергия в зимните месеци и излишък през пролетните месеци, за което „НЕК“ ЕАД няма никакъв механизъм за въздействие нормално да бъде уредено в решението на КЕВР. „НЕК“ ЕАД е предоставила на КЕВР своите прогнозни количества по месеци.

Увеличение на цената за задължение към обществото. Увеличена цената за задължение към обществото на 40,21 лв./MWh вече предизвиква отзвук от големите индустриални потребители. Ако се въведе диференциация между различните нива на потребление, е необходимо редуцирането на цената за задължение към обществото, така че ефектът да не бъде върху обществения доставчик.

Двукомпонентна цена за краен снабдител. При определяне на цената, по която „НЕК“ ЕАД продава на крайните снабдители, се вижда, че тя е от два компонента – цена за енергия и цена за задължение към обществото. При такава хипотеза е нормално енергията от ВЕИ над определените часове да се изкупува по цена за енергия или 79,66 лв./MWh. Количество енергия от ВКП. Тук само за да не повтарям с разминаването на квотите, тъй като не знаем кое е вярното, само загубата от тази дейност ще бъде 51 млн. лв.

Неравнопоставеност между производителите, присъединени към електропреносната и електроразпределителната мрежа. Постоянният дефицит на парични средства в „НЕК“ ЕАД, породен от ценови решения на КЕВР в последните години, силно затруднява разплащането с доставчици и ритмичността им. Тъй като в момента има насрещни плащания между „НЕК“ ЕАД и крайните снабдители, те се възползват от законова възможност и извършват прихващания за енергията, произведена от ВЕИ и ВКП, присъединени към разпределителната мрежа. Това поставя в неравнопоставено положение производителите, присъединени към преносната мрежа, от които „НЕК“ ЕАД изкупува енергията директно, защото целият недостиг се поема от тях. За да се прекрати това разпределение, е необходимо КЕВР да осигури необходимия дефицит, натрупан в дружеството, и то да има възможност да се разплати с всички доставчици.

При приемането на решенията по доклада на КЕВР от 01.07 се очаква сумарният недостиг на средства да достигне 1 778 500 000 лв. Това ще задълбочи невъзможността на дружеството да се разплаща с производители на електрическа енергия и ликвидността на всички участници на пазара. „НЕК“ ЕАД ще продължава да се разплаща частично за закупената електрическа енергия, като пълното разплащане ще се отложи за бъдещи ценови периоди, когато бъдат признати натрупаните недостиги от предходните ценови решения. Освен че няма да се разплаща с тях, „НЕК“ ЕАД ще реализира загуби до края на годината в порядъка 350 – 400 млн. лв.

В заключение искам да кажа, че според нас Комисията е подведена от този доклад и трябва наново да се напише нов доклад, където да бъде съобразено с всички тези неща. В противен случай, ако се приеме един огромен недостиг, за да бъде равнопоставена „НЕК ЕАД като държавна компания на пазара, целият недостиг според нас трябва да бъде разпределен пропорционално на всички участници на пазара, за да не съсипваме едно дружество. Защото когато дефицитът е в „НЕК“ ЕАД, „НЕК“ ЕАД не си събира тези пари. Повечето от производителите знаят, че най-много след втория ден при постъпване на парите в „НЕК“ ЕАД, те директно отиват към производителите по схема, която е одобрена от КЕВР.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Ако „НЕК“ ЕАД се окаже не с недостиг, а с излишък, също ли ще искате разпределение на излишъка между всички други?

П. Илиев – „НЕК“ ЕАД:

Искам да е равнопоставено.

Р. Пешев – „ЕСО“ ЕАД:

Ще представим нашето становище в законоустановения срок. Искам да благодаря на Комисията, че е разгледала подаденото ни заявление за изменение на цената за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева и вятърна енергия. Във връзка с внесеното от нас допълнение към заявлението за компенсирани извършените от оператора разходи, свързани с управлението на производител от ВЕИ за периода м. септември 2012 г. – април 2014 г., „ЕСО“ ЕАД има готовност да предостави всички необходими допълнителни документи и обосновки като доказателства за размера на некомпенсираните чрез цените за достъп разходи.

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД:

От това, което виждаме в доклада, е ясно, че Комисията не признава за икономически обосновано заявеното от дружеството повишение на цените. Това е така, тъй като не са взети предвид съществените обективни обстоятелства, свързани с присъщите разходи на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. Цитирах едната от които като неспазване на основни принципи, заложили в ЗЕ, цените да бъдат недискриминационни. Г-н Илиев коментира това, че при нас не са признати лицензионните разходи. Ние сами в нашите цени не сме заложили нито командировъчни, нито социални разходи, ние предварително сме орязали това, което сме представили. С това, което Комисията е направила, е достигнала цени за разполагаемост 13,73 лв./MWh, а за енергия – 15,30 лв./MWh. Ние стигаме до една ефективна цена около 29,75 лв./MWh. Това в никаква връзка не може да се коментира със задълженията към обществото..

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

А Вашето предложение беше?

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД:

Нашето беше по-голямо.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Аз мога да го кажа – 50 лв./MWh, с 66% по-висока цена.

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД:

Така, 51 лв./MWh ни е себестойността. Затова сме предложили такава цена, тъй като не е нормално да предложим да продаваме под себестойността като държавно предприятие, което по никакъв начин не отговаря на всички закони. Друго е решението,

което Вие вземате, но ние като държавно предприятие е невъзможно да искаме да предлагаме и продаваме на цени под себестойност. За квотите коментирахме, но както каза г-н Илиев, нашата цена се сумира от квотите и от цените, които имаме на регулирания пазар. Ние заработваме от тези сумарно разходи, които имаме, доста голям дефицит, който след това трябва да търсим и възстановяваме на свободния пазар, което пак е нарушение във връзка с това, че става кръстосано субсидиране. Ние не можем да си посрещнем разходите на регулирания пазар. Напротив, ние там сме на загуба и колкото повече произвеждаме, толкова повече са ни загубите. По-нататък трябва да търсим реализация на свободния пазар. Това, което има във връзка със законите и задълженията към обществения доставчик, това, което е определено за нас от регулиран пазар, това не е крайно, а това, което получим като заявка от обществения доставчик. Ние изпадаме в едни кратки срокове на изненада, когато получим заявките, и после не можем да ги реализираме и се налага понякога да разтоварваме блоковете, както и в момента всички знаем, че са разтоварени.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Днес не са. Аз следя всеки ден.

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй” ЕАД:
910 MW е.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

1930 MW беше преди 15 мин. За двата блока. Нека се говори истината. Журналистите ни слуша, трябва да си казваме истината.

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй” ЕАД:

Аз не зная откъде имате такава информация.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

От „ЕСО“ ЕАД. По интернет всеки може да види, освен ако „ЕСО“ ЕАД не дава точна информация.

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй” ЕАД:

Тогава разликата от инсталираната мощност е колкото можем да произвеждаме и това, което се получава, че има голяма разлика, почти 100 MW сме по-надолу от това, което можем да произвеждаме. И то по тези цени, за които коментираме в случая. И то не по наша вина. Коментирах, че цените съгласно ЗЕ би трябвало да съответстват и да възстановят икономически целесъобразни и признати разходи. За ремонтни разходи чухме – 0. За разходи за транспорт за извозване на отработено гориво и радиоактивни отпадъци – 0, което е национално задължение, на държавата задължение. Ние го пренебрегваме, защото не можем да осигурим на площадката безопасна експлоатация. Лицензионни такси – 0 към АЯР, което пак е държавно задължение. Ние трябва да си плащаме и плащаме за получаване на разрешения, за да можем да експлоатираме блоковете и да обезпечаваме надеждна и безопасна експлоатация на блоковете. Амортизационни отчисления – 0 признати, което г-н Илиев коментира. За разлика от други предприятия имаме 150 млн. през 2014 г., което би трябвало да ни доведе като едно от основните пера за инвестициите, за разплащане на програмата за продължаване срока на експлоатация, за Националния план за стрес тестовете, също и за повишаване на мощността до 104%. Това трябва да го направим, защото ще се откупи в рамките на няколко години, след това има много голяма печалба. Не случайно е това решение за изменение на мощността. За кръстосаното субсидиране вече казах, което за съжаление ни води дотам, че за нас невинаги е гарантирано и ние можем да стигнем дотам, тъй като в момента „НЕК“ ЕАД ни дължи около 170 млн. лв.. въпреки необходимостта да си

изпълняваме задълженията. Ние правим постъпки да вземем кредит, за да можем да си изпълняваме дейностите, които са ни планирани и които ни задължават да изпълняваме. Ако това, което сега каза г-н Илиев, че няма да можем да изпълнява това, което досега е планирано, разплащане с производителите, то ние ще изпаднем в същото положение, когато в края на годината ще кажем, че или ние не можем да изпълняваме нашите задачи или ще отидем на загуба, ако така се процедира по цени и по квоти с АЕЦ. Не мисля, че трябва едно наистина добро предприятие с прекрасни технологически показатели (в кавички) като производство, във финансово отношение да бъде доведено до загуби.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Г-н Ангелов, колко TWh годишно имате за свободния пазар?

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй” ЕАД:

Е, тук не е залата, където да коментираме свободния пазар. Ние коментираме само регулирания.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, много точен отговор дадохте.

М. Митков - ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД:

Във връзка с предния доклад, където беше посочено, че не ни е определена квота за разполагаемост на ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД, която трябва да продава електрическа енергия към обществения доставчик, след ваше разглеждане и ако се вземе положително решение относно нашето заявление, там са посочени цените съответно за разполагаемост и за електрическа енергия. В момента вие не сте посочили, тъй като няма квота. Аз искам да обърна внимание на още нещо. ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД е централа, която има основно значение за регулирането на товарите, на честотата, за предотвратяване на аварии на електропреносната мрежа. Ние сме свързани с трите нива на напрежение –110 kV, 220 kV и 400 kV. С решение на Комисията № 115 от 25.06.2010 г. ние продаваме на „ЕСО“ ЕАД услуги и студен резерв по цена за разполагаемост на ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД. В момента това не е така. Нашата молба е да разгледате нашето предложение, където предлагаме ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД да продава на „ЕСО“ ЕАД услуги и студен резерв по цената за разполагаемост, която вие определите.

З. Генова – „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД:

Запознахме се с доклада на работната група. Отчитаме доклада като начало на положителна тенденция в посока за подобряване на регулаторната рамка със създаване на условия за стабилност и повишаване на инвестициите и създаване на реална възможност за преодоляване на проблема с изкупуване на съоръжения, изградени от трети лица. Приветстваме предложението на работната група за прекратяване на прилагането на аритметичната корекция в необходимите приходи на разпределителните дружества на база на одитен доклад от 2014 г. По отношение на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД имаме няколко основни възражения по констатациите на работната група, които бих желала да изложа сега накратко, а впоследствие ще ги дадем детайлно обосновани с калкулации в писмена форма.

Нивото на технологичния разход. Не приемаме за технически и икономически обосновано предложението на работната група за запазване на признатото ниво на технологичния разход в настоящия му размер от 8%, тъй като той е значително под реалния, който „ЧЕЗ Разпределение България“ АД е достигнал за 2014 г., а именно 11,9%. Независимо от положените от дружеството усилия за намаляване на технологичните разходи по мрежата, видно от отчетните данни, не е постигнато заложеното прогнозно ниво от 8%, а дружеството е реализирало текущи загуби от разходите за закупуване на енергия за покриване на разликите между реалните технологични разходи и тези нива,

които са включени в ценообразуването. В настоящия доклад се прави предложение не само да не се компенсират тези разходи, а и се мултиплицира допълнително отрицателният финансов резултат на дружеството. Бихме желали да подчертаем, че определеният 8% праг е на база доклад на Съюза на енергетиците от 2013 г., с който все още не сме се запознали. Той не е представен от Комисията, не е обсъден по един прозрачен начин, както изисква регулаторната практика.

Ще представим допълнителни аргументи и детайлни калкулации по отношение на това, че с планираните инвестиции за четвъртия регулаторен период не е възможно да се намалят до такава степен загубите, че да се постигне целевото ниво, както е предвидено от работната група в доклада на стр. 24.

По отношение на цената за технологичните загуби. Подчертаваме, че за непризнатата разлика от почти 4% между реалния и утвърдения технологичен разход на база на новата цена „ЧЕЗ Разпределение България“ АД ще генерира нова загуба за ценовия период в размер над 32 млн. лв. Във връзка с оперативните разходи за дейността на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, не можем да се съгласим с непризнаването на необходимия размер оперативни разходи за изпълнение на лицензионните задължения на дружеството. Увеличението с 0,04% спрямо утвърдените с решение №Ц-16 от 01.10.2014 г. няма да ни позволи съществено да подобрим качеството на услугата и сигурността на снабдяването, както бихме желали.

В доклада липсват аргументи и не става ясно кои групи разходи са признати и в какъв размер. Призната е общата сума.

По отношение на разходите за амортизация и балансовата стойност на активите. Считаме, че не е обосновано намаляването на общите разходи за амортизация на активи, използвани за осъществяване на лицензионна дейност, тъй като ако дружеството не получава възвръщаемост от тези активи, но ги използва в дейността си, е необходимо чрез цените да бъде осигурен капиталов източник за поддържането им.

Във връзка с инвестициите приветстваме признаването на пълния размер на заявените от нас инвестиции, които смятаме, че е необходимо да бъдат вложени в мрежата, поддържана от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД. Но отбелязваме, че тази част от заявените прогнозни инвестиции, която бихме желали да бъде отделена изрично за изкупуване на съоръжения, изградени от трети лица, за нея ще трябва да бъде осигурено външно финансиране, при което кредитиращите институции са предоставили към нас изискване. Ние съответно сме включили в нашето ценово заявление за признаване на по-кратък полезен живот на тези активи и съответно преизчисляване на разходите за амортизация. В доклада липсва конкретно становище на работната група – допустимо ли е, не е ли и ще бъде ли допуснато.

Последното по отношение на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД е непризнаването на исканата от нас компенсация за предходни регулаторни периоди. Вярваме, че следва да бъдат компенсирани дружествата във връзка с инвестициите, които са извършили през третия регулаторен период, и следва да бъдат отразени в РБА, както и да бъде компенсирано „ЧЕЗ Разпределение България“ АД във връзка с неправилно приложено преизчисление на РБА в началото на третия регулаторен период.

По отношение на крайния снабдител - „ЧЕЗ Електро България“ АД. Там считаме, че определената надценка от 2,29% е недостатъчна за покриване на присъщите разходи на дружеството за дейността краен снабдител. Считаме, че когато е определен размерът, а не е допуснат повишаване до максималните 3%, не са отчетени допълнителните задължения на крайните снабдители като координатори на специална балансираща група, както и задълженията им, които им се вмениха допълнително с изменението на ЗЕ, ЗЕВИ, както и по проектите за Общи условия, които предполагахме, че всеки момент ще бъдат приети. Вярваме, че с така определената надценка за дейността няма да могат да се покрият реалните оперативни разходи и възвръщаемостта.

По отношение на разходите за енергийна ефективност и несъбираеми вземания. Липсват мотиви защо същите не са признати, тъй като разходите за енергийна

ефективност произтичат от законови задължения. По отношение на несъбираемите вземания, в основата на тези вземания е продадената електрическа енергия, която е заплатена на обществения доставчик, върху нея са платени данъци, такси и акцизи.

Общо за двете дружества бихме желали и молим Комисията да преразгледа становището си по отношение на признаването на разходите за балансиране. В момента се признават само част от разходите. Те са от отклоненията от почасовите графици. За разпределителните дружества те са 0,5%, за снабдителните – 1,5%. Това е процент, който е под реално очакваното от нашите две дружества. Молим Комисията да определи компенсаторен механизъм за признаване на онези разходи, които възникнаха за дружествата от въвеждането на балансиращия пазар през юни 2014 г. и които понастоящем не са покрити. С така определените проценти съществува риск да се акумулират нови разходи и те да останат непокрити.

Детайлно писмено становище и изчисления ще предоставим в определения от Вас срок.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Само искам да Ви запitam, признават ви се технологични разходи 8%. Вие имате претенции за 11,75%. Това технологични разходи ли са или се включват и търговските загуби? Ако не се включват търговските загуби, кражби и други загуби, къде сте ги включили във вашето ценово предложение?

З. Генова – „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД:

Всички загуби, кражби и нерегламентирано ползване, независимо дали ще касае неточно измерване вследствие на манипулации или не, те се фактурират по съвсем друга цена и тях съгласно Правилата за измерване на количествата електрическа енергия ние фактурираме по протоколи, които съставяме в присъствието на полицията, и за които протоколи за съжаление се заплащат само 50%. Останалите 50% се оспорват от клиентите в съда.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Аз не видях никъде в доклада тези данни.

З. Генова – „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД:

Тъй като при изготвяне на ценовото предложение за „ЧЕЗ Разпределение България“ АД сме се водили от минималните изисквания, които Комисията издаде, не сме го посочили, но в становището ще включим такива данни.

Г. Чемширов - „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД:

Ние ще представим писмено становище. Поддържаеме констатацията на работната група на Комисията, че прилагането на метода на ценообразуване, известен като метод горна граница на приходите чрез стимулиране, е най-ефективен при регулиране на дейността електроразпределение. При неговото правилно прилагане енергийните дружества са мотивирани да работят по-ефективно. Доказателство за това е, че за периода 2005 г. – юли 2013 г. в „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД технологичните разходи бяха намалени от 19,5% на 10,1%, което е около 520 GWh по-малко изразходвана електроенергия. Този метод при неговото правилно прилагане насърчава бизнес активността и повишава ефективността на работа на регулираните дружества, тъй като е свързана с определяне от регулатора показатели за качество и критерии за изпълнението им. Стабилната регулаторна рамка е много важна за целия регулаторен период и правилно разчетените целеви показатели и заложените разходи в ценообразуването са основната предпоставка за постигане на висока ефективност.

Подкрепяме решението за прилагането на тригодишен регулаторен период. Считаме, че по-кратък от този период не създава необходимата устойчива рамка за

развитие на инвестиционни проекти в мрежата. Приемаме за положителна стъпка възстановяването на принципите при регулиране чрез горна граница с отпадането на z фактора. Виждаме обаче, че в доклада работната група продължава да се придържа към решение от Протокол №207 от 19.12.2013 г., т.б, с приетите допустими нива на технологичния разход за третия регулаторен период на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД в размер на 8%, като прилага същия показател за четвъртия регулаторен период.

Възразяваме срещу запазването на това ниво от 8%, което беше определено без ясни аргументи и в разрез с приетата регулаторна рамка от 2003 г. Считаме, че прилагането на избрания от Комисията метод на регулиране чрез стимули изисква преди промяната на който и да е от ценообразуващите елементи, особено на ключовия елемент като технологичния разход, анализ и оценка на въздействието на тази промяна. Такъв за съжаление до момента липсва и считаме, че това изкривява сериозно принципа на регулиране. Доказателство за това е и констатацията в доклада, че през третия регулаторен период и трите дружества сме отчели ниски нива на инвестиции, особено в частта свързани с технологичния разход. За целта ние внесохме в Комисията експертна разработка на екип от Техническият университет, според която оптималният за мрежата към днешна дата състояние на нашата мрежа (оптималният процент е 10,62%) и с удоволствие бихме участвали в експертно дискутиране на други разработки, ако има такива в Комисията, или на нашата. Отчитаме, че работната група е възприела предложението на дружеството за необходимите инвестиции по 100 млн. лв. средногодишно. Но считаме, че в доклада определената норма на възвръщаемост за ЕРД за следващия регулаторен период в размер на 7% не само, че не стимулира инвестициите в този сектор, но дори не покрива и риска. За целта ние представихме анализ на международно призната анализаторска къща, че средно претеглената норма на възвръщаемост на капитала в България е 9,93%, която сме ползвали в нашето заявление.

В доклада не са включени цени за балансиране в необходимите приходи на разпределителното дружество. Не на последно място искаме да обърнем внимание, че осигуреният чрез цените паричен поток е 253 млн. лв. за дружеството. Една лесна сметка на разходите (мисля, че всички експерти ще се съгласят с това), с която искаме да ви представим 98,9 млн. лв., са оперативните разходи, реализирани през 2014 г. Тези разходи са одитирани само за регулаторна дейност и са максимално оптимизирани: 73 млн. лв. е технологичният разход при 10,1% технологичен разход, като процент такъв, какъвто реализирахме през 2014 г., а 100 млн. лв. са за инвестиции. Сборът показва, че необходимият паричен поток е 271,9 млн. лв., а осигуреният чрез цените е 253 млн. лв.

Ще представим нашето писмено становище с молба работната група отново да преразгледа представеното от нас становище и ценово предложение.

И. Стефанова - „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

От името на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД изразявам становище по доклада. Започвам с маржа, който е предвиден за дейността на крайния снабдител, от 2,29%. Считаме този марж за недостатъчен. В нашето ценово предложение ние сме включили компоненти от 3% надбавка за дейността върху разходите за покупка на електрическа енергия. Отново настояваме Комисията да преразгледа нашето заявление, в което сме дали подробна обосновка на ценообразуващите елементи и необходимите приходи за покриването на всяка една от дейностите на крайния снабдител. Считаме, че надбавката, която Комисията предвижда, не е достатъчна, за да покрие тези разходи. Ще спомена само някои от основните от тях, които са за обслужването на над 1,5 млн. потребители на нашата територия. Разходите само за инкасиране на вземанията, които отиват за Български пощи основно, са над 6 млн. лв. Разходите ни за лицензии са 0,4 млн. лв. Пощенските ни услуги са 1,1 млн. лв. Всичките тези пера формират един необходим приход от около 20 млн. лв., които считаме, че трябва да бъдат признати от Комисията. В предходното заседание споменах, че сме актуализирали прогнозата си за продажба на

клиенти на крайния снабдител, като забелязваме тенденция към по-активно излизане на либерализиран пазар на клиенти на ниско напрежение, които са от бизнес сегмента. Като консумация тяхната консумация не е значителна, тя е около 215 хил. MWh, но това са клиентите, които основно формират позитивния марж на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД. С тяхното излизане на свободния пазар нашият очакван приход при тези цени, които Комисията предлага, пада наполовина. От 15 млн. лв. стават 8 млн. лв. при отчитане на това, че тези клиенти излизат на свободния пазар и няма да си купуват енергия от крайния снабдител.

Отново очакваме Комисията да преразгледа нашето предложение за формирането на два отделни микса от обществения доставчик и за закупуването на енергия по две отделни цени, отразяващи крайните цени, по които дружеството продава на различните крайни клиенти. Едва ли ще изненадам някой като кажа, че ние имаме позитивен марж в бизнес потреблението и негативен марж при битовите клиенти, което се дължи на еднаквата цена, по която купуваме от „НЕК“ ЕАД, но на различните крайни цени, по които продаваме. Считаме, че нашето предложение ще създаде една стабилност в битовия сегмент, за който няма впоследствие да се налага скорошна актуализация на цените в рамките на ценовия период, тъй като трендът, за който вече говорихме, на излизане именно на бизнес сегмента с позитивния марж на дружеството може да доведе до краен отрицателен марж на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД.

Подали сме искане в крайните ни цени да бъдат включени разходи за балансиране. Такива считаме, че са присъщи на дружеството. От 01.06.2014 г. ние сме пълноправен участник, заплащаме към системния оператор разходи за балансиране и считаме, че Комисията следва да ги признае в крайните цени на потребителите. Обръщам внимание, че при излизането на пазара на тези потребители те също заплащат към търговците в основната си част разходи с включена балансираща енергия, така че това прави крайните цени и на регулирания, и на свободния пазар много лесно сравними, ако Комисията предвиди този разход за балансиране да бъде включен като част от крайната цена. Непонятно за нас остава защо Комисията отказва да признае разходите ни за енергийна ефективност. Те произтичат от законови задължения на дружеството. Дружеството е много активно работещо в посоката на стимулиране на енергийните спестявания в крайното енергийно потребление. Ежегодно извършените дейности докладваме пред АУЕР и досега нямаме обратна връзка, в която Комисията да има някакви забележки по отношение на това, т.е. тези дейности се признават от един държавен орган. Логично е да бъдат признати като разход и от КЕВР.

Подробно становище ще представим в срок.

С. Абаджиев - „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД:

Има общи теми и ще направя общо представяне. Първото впечатление, което получихме, когато се запознавахме с доклада, е, че действително този доклад е позитивен. Прекратена е практиката произволно да се коригират нашите приходи въз основа на одитен доклад от 2014 г. Едновременно с това констатирахме, че в много отношения работната група се е отклонила от разпоредбите на закона, от разпоредби на наредби, например от НРЦЕ, от минималните изисквания за регулиране на цените (които бяха приети 2006 г.). Затова имаме доста възражения срещу така внесен доклад. Искам да добавя нещо много важно. Вие знаете, г-н председател, че едни от основните проблеми за „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД са количествата енергия, която разпределяме през нашата мрежа и снабдяваме до крайните клиенти, поради регионалните особености. Ние имаме 1 100 хил. клиента, което представлява едно неблагоприятно за нашите дружества съотношение като се има предвид размерът на мрежата и съответно обемът на дейностите на крайния снабдител, които той трябва да извършва.

Първото, което за нас е непонятно, е корекцията за оперативните разходи, разходите за експлоатация и разходите за общо предназначение на „Енерго-Про Мрежи“ АД, от 76 млн. лв. на 71 млн. лв. Това са 5 млн. лв. корекции в посока намаление. Ние

считаме, че всеки един разход, който сме посочили в нашето предложение до Комисията, е икономически обоснован, свързан е с реални разходи и отговаря на изискванията на законодателството и наредбите. Само ще кажа, че ремонтните дейности, които при нас са около 9,3 млн. лв., са съкратени на 4,3 млн. лв. Това е драстично съкращение. След това ние трябва да бъдем принудени да компенсираме този финансов недостиг от други пера и влизаме в същия порочен кръг, в който се намирахме. Когато не се признават реални разходи, ние сме принудени да ги компенсираме от други приходни пера.

Проблемът за технологичния разход. Аз очаква въпрос, който Вие ще ми зададете, какво се включва в технологичния разход. Ще отговоря на него, ако ми го зададете, но искам да кажа, че в момента нашите реални разходи са на ниво 13,46%. При признат технологичен разход от 9% се образува една финансова яма, която ще трябва отново да запълваме от други приходни пера. Аз имам предложение от името на нашата група по повод на изчислените технологични разходи, които вече беше споменато на днешната дискусия и многократно е повдигана през годините, че ние никога не сме виждали доклад по повод начина на изчисление, методиката на изчисление на този технологичен разход. Ние бихме апелирали, ако такъв доклад бъде изработен, ако трябва с наше съдействие, ако трябва да се привлекат научни звена, защото ние имаме вътрешни изследвания, имаме обратна връзка от научни институции, които говорят за съвсем друго ниво на технологичен разход в нашата мрежа, и той е посоченият от нас. Ние сме готови да дискутираме тази тема. Но всъщност калкулацията на 9% за „Енерго-Про Мрежи“ АД се базира, доколкото на нас ни е известно, на едно писмо (даже не на доклад). Ние многократно сме възразявали, внасяли сме примери от световната практика, които ясно показват, че за разпределителни мрежи, които имат съоръжения с тази възраст и с това качество, не може да се очаква по никакъв начин да се достигне 9% технологичен разход. От наша гледна точка това е една наказателна санкция.

Корекцията на размера на амортизацията върху активите от базисната година, от 44 млн. лв. на 39 млн. лв. Няма да влизам в подробности, но според нас тук има отклонение от буквата в НРЦЕ, която ясно казва как трябва да се изчисляват амортизационните разходи. Методиката, която е приложена от работната група, да се изчислява спрямо бъдещи стойности, според нас е неправомерна. Не отговаря на буквата на Наредбата. По същия начин считаме, че има методическо нарушение в изчислението на размера на амортизацията върху активите от инвестиционната програма. Аз не бих искал да влизам сега пред този форум в технически детайли, но ние много внимателно сме посочили в нашето становище защо считаме, че е неправилна методиката, която е използвана за това решение. Считаме, че тук сме оцетени с допълнителни около 5 млн. лв. Всичко това са суми, които ние няма да можем да вложим в поддръжка и развитие на мрежата, след като те са съкратени.

Разходи за балансиране. Няма да повтарям казаното от колегите, които говориха преди мен, но има световна практика, има практика от последната година за прилагането на мерки за предвиждане на тези разходи. И в двете дружества ние считаме, че сумите, които ни се предоставят за тази дейност, за компенсирането на отклоненията и лимитите, които са свързани с тези суми, не отговарят на реалността. Те са изкуствено занижени. Ние нито веднъж не сме получили някаква забележка относно начина, по който ние предвиждаме тези разходи, и дали би могло да се направи по-добър разход, макар че сме направили максимално възможното. Цифрата, която сме показали, е реална цифра, която отговаря на реалностите за предвиждането на отклоненията. Лимитът, който не е поставен, е в по-голямата степен изкуствен.

Методиката, по която е определена регулаторната база на активите. Регулаторната база на активите е стойност, която се използва за изчислението на множество елементи от финални компоненти на цената. В момента е използвана методика от работната група, която се базира на прогнозиране на размера на регулаторната база на активите, при положение че НРЦЕ ясно казва как трябва да се прави това. Оттук имаме отново негативен ефект, който

пак ще се отрази в това, че ние няма да получим приходи, които няма да можем да вложим в поддръжка и развитие на мрежата в Североизточна България.

Що се касае до мрежовата компания, искам да кажа, че направихме няколко анализа върху това, какво трябва да бъде справедливата норма на възвръщаемост, която трябва да стимулира инвестиции в мрежовата инфраструктура. Обръщаме се към външни експерти. Категорично това, което ние получаваме, са стойности над 11%. Затова апелираме към Комисията, методиката, по която е изчислена възвръщаемост от 7,04%, каквато е посочена в доклада на работната група, да бъде прозрачна, да се посочи въз основа на какви световни примери или на какви изчисления на националните рискове, на възвръщаемостта, на базовата възвръщаемост са получени тези цифри. Това е много важно, защото говорим тук за инвестиции. Няма да влизам в детайли. Темата е доста сложна, как възвръщаемостта е свързана с инвестициите в българска регулаторна среда, но искам да кажа, че има пряка зависимост.

По същия начин искам да се спра върху нашите възражения по повод на доклада относно крайния снабдител. Надценката за дейността на крайното снабдяване в момента е 2,29%. Искам да посоча, че дейностите, които изпълнява крайният снабдител, на която и територия от страната той да работи, имат приблизително еднакъв обем. В Североизточна България (както вече посочих) клиентите, които снабдяваме, са значително по-малко от други региони на страната. Освен че считаме, че 2,29% като обща цифра не отговаря на реалностите, освен това нашият краен снабдител е допълнително ошетен поради малкото количество енергия, която разпределя между крайните клиенти. Затова апелираме най-малко да се коригира стойността от 2,29% до 3%. Ще Ви кажа за каква разлика става дума. Ние сме посочили анализ, в който разходите на „Енерго-Про Продажби“ АД са от порядъка на 15 852 хил. лв. и очакваме, че толкова ще бъдат следващата година. С това ценово решение на нас ни се отреждат 9 219 хил. лв. Това са 2/3 от сумата, която е нужна. Ако има възражение от страна на Комисията по някой от разходите, за който се докаже, че не е обоснован или че сме допуснали някъде някакво нарушение на правилата, аз апелирам да ни се посочи. Но няма такива, няма възражения, няма показани нарушения от наша страна. Обратното. Вие знаете, че през последните години имаше няколко промени в ЗЕ, които налагат допълнителни отговорности, функции и дейности на крайните снабдители. Вместо да създаваме условия клиентите да бъдат по-добре обслужени, по-добре информирани, всъщност режем финансовата възможност за това с това ценово решение.

По същия начин отново ще апелирам, че максимално допустимите отклонения от дневните почасови графици или т.н. разходи за балансиране от 1,5% абсолютно не отговарят на реалността. Апелирам от името на „Енерго-Про Продажби“ АД, ако Комисията реши да направи одит над нашата дейност и открие, че тя е недостатъчно ефективна или има пропуски, нека да ни посочи и това ние бихме приели като основание да се постави това ограничение от 1,5% в отклоненията. В момента ние го смятаме за механично, несправедливо и неотговарящо на реалността.

Много болезнена тема е разходите за енергийна ефективност. Посочили сме, че при нас те трябва да бъдат 10 052 хил. лв., за да бъде спазена точно буквата на чл.35 от ЗЕ. Ние имаме годишно приблизително 80 млн. GWh отговорности по енергийна ефективност. Вие много добре знаете, че ние няма как да изпълним нашите задължения за енергийна ефективност, ако това не е предвидено в параметрите, които ни се определят от Комисията.

Още една болезнена тема, която отразява реалностите, в които работим. Ние имаме сериозен процент несъбираеми вземания, поради различни причини. Ще кажа много простичко - поради социалната среда, в която функционираме, поради кризата, поради финансовото състояние на нашите клиенти. Това са реални разходи. Ние сме готови да предоставим конкретен анализ и отчет на всички суми, в които имаме забавяне на плащанията и несъбрани вземания. Затова апелираме да бъдат признати допълнително 3% от одобрените от Комисията приходи на дружеството за несъбираеми разходи.

Има още няколко точки, но считам, че те са по-скоро експертни, макар че са много добре обосновани, и няма да ги посочвам тук. Утре сутринта възраженията и становищата

на двете лицензионни дружества, „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД, ще бъдат внесени в Комисията.

С. Севастиянов – „ЕРП Златни пясъци“ АД:

Ние ще представим становище в Комисията. Имаме възражение съгласно извършените корекции на прогнозната стойност на разходите за амортизация и средния номинален размер на инвестициите. Тъй като „ЕРП Златни пясъци“ АД е представило инвестициите и съответните амортизации на инвестициите като в главната част на справките – материални и нематериални активи, са включени само активите, които са придобити и ще се придобият по възмезден начин. Тъй като няма изрични указания (както в самите справки няма формули, които да показват дали активите, придобити чрез финансиране, трябва да се включат в общи инвестиции), дружеството е приело да представи активите, придобило чрез финансиране или присъединяване, в отделен ред. Тези стойности не влизат в общата стойност на инвестициите, материални и нематериални активи. За да са коректни данните, работната група трябва да коригира стойностите на инвестициите, отразяващи възмездно придобитите активи, както и амортизациите на тези инвестиции.

В този ред сме представили подробно наши изчисления, как виждаме нещата. Прогнозната стойност на разходите за амортизации трябва да се коригират от 490 хил. лв. на 509 хил. лв. В регулаторната база на активите трябва да се коригира средния номинален размер на инвестициите, изчислен в съответствие със съответната точка, от 184 хил. лв. на 480 хил. лв.

Считаме, че при изчисляване на предложените от работната група цени е допусната техническа грешка, тъй като количествата електрическа енергия за разпределение до краен потребител е в размер на 65 738 MWh, което е прогнозна стойност за периода 01.07.2015 г. до 30.06.2016 г. В тези изчисления е взета електрическа енергия от 65 981 MWh, което при замяна би довело до преизчисляване на тези цени.

В становището нещата са подробно изчислени и представени във връзка с подаденото преди в Комисията.

М. Манолова – „ЕСП Златни пясъци“ ООД:

Не бих искала да повтарям колегите по отношение на снабдителните предприятия. В нашите писмени бележки сме изразили становището си по отношение на цените.

По отношение на спецификата на „ЕСП Златни пясъци“ ООД. Това е един наистина много малък снабдител с крайно ограничена територия, но въпреки всичко спазваме всички регулаторни и законови изисквания, което води до завишени условно постоянни разходи на база количеството реализирана енергия. В тази връзка бих апелирала за преразглеждане и повишаване поне 3% на определената ни надценка, тъй като от отчетните данни е видно и Комисията вижда, че за поредна година следва да се отчетат загуби за дейността.

Ще представим писмено становище.

П. Трайчев – „Сентрал Хидроелектрик дьо Булгари“ ЕООД:

Запознахме се с доклада на работната група. Изразяваме нашето принципно съгласие по изложените факти и обстоятелства, отнасящи се до дейността на Каскада Искър, която работи под режим на диспечерски разпореждане, работи и изпълнява функциите на критична инфраструктура по смисъла на ЗЕ. Искан да припомня, че средногодишната използваемост на ВЕЦ Каскада Искър е около 10%, което представлява около месец и нещо непрекъсната работа на Каскада Искър и работи по предварително изготвен график от МОСВ. Ясно е, че централата не е в състояние да използва пълния капацитет на съоръженията и да планира производството си при пазарни условия. Съоръженията се поддържат в готовност, не работят през по-голямата част от годината, като в случаите на извънредни ситуации се използва за защита живота и здравето на населението за предотвратяване на рискови ситуации от наводнения. От началото на тази

година, от средата на м. февруари, централите преминаха на 24-часов работен режим на работа и продължават и до момента. До края на м. юни ще бъдат отработени около 268 млн. м³ вода от язовир Искър, което представлява 43% от неговия полезен обем - 625 млн. м³ вода.

Ясно е, че финансовите последици за „Сентрал Хидроелектрик дьо Булгари“ ЕООД са негативни, тъй като при този режим на работа не може да се очакват добри цени от реализацията. В случай на необходимост изразяваме нашата готовност да представим допълнителна информация по Ваше искане.

Председателят даде думата на работната група, изготвила доклада.

П. Младеновски – началник отдел "Ценово регулиране и лицензии-електрически мрежи, търговия и пазари":

Бих желал да взема отношение относно казаното до момента от представителите на енергийните дружества. Ще маркирам най-общите неща, нещата, които смятам, че се изразиха като становища, и които според работната група не отговарят на истината или по-скоро са породени от неразбиране на някои от действията, които работната група е извършила.

Ще започна с „НЕК“ ЕАД. Там беше изразено недоволство относно прилагането на нов модел на ценообразуване. Искам да подчертая, че с либерализирането на пазара и с намаляването на количествата електрическа енергия, търгувана на регулирания пазар, значителното намаляване и очакваното такова, особено след стартирането на енергийната борса, енергията, която ЗЕ вменява на „НЕК“ ЕАД задължително да закупува, така или иначе ще се реализира на свободния пазар. Като разликата между преференциалните цени, надпазарните цени и пазарната цена ще се възстановява на „НЕК“ ЕАД чрез цената за задължение към обществото. Именно този подход работната група е приложила и при определянето на сегашните нива, именно затова част от енергията е предложена за реализиране на свободния пазар.

Беше казано, че сме намалили количествата на енергията, изкупувана от ВЕИ, от 4,3 млн. MWh на 3,6 млн. MWh. Тези 4,3 млн. MWh се базират на една прогноза. В същото време в Комисията не са предоставени отчетни данни относно реалното количество, което „НЕК“ ЕАД е закупило в ролята си на обществен доставчик. Единственият ни източник за определяне на реалните количества произведена електрическа енергия от ВЕИ са именно регулярно изпращаните справки от АУЕР и отчетните данни, които АУЕР е представила в КЕВР за изминалата 2014 г.

Беше посочено относно нормата на възвръщаемост на ВЕЦ-овете, собственост на дружеството, че е неравнопоставена спрямо останалите производители като топлофикационните дружества. Искам да подчертая, че намалението от 6,3% на 3,5% е само за нормата на възвръщаемост на собствения капитал, който е един от елементите на самата норма на възвръщаемост. Направено е сравнение между предложената от дружеството норма на възвръщаемост на собствения капитал за предходни ценови периоди, като винаги „НЕК“ ЕАД е заявявал 3,5%. Според мен при завишаването на този процент на норма на възвръщаемост на собствения капитал именно дружеството трябва да изложи мотиви за увеличението му. След намалението на 3,5% като норма на възвръщаемост на собствения капитал, възвръщаемостта, която е призната на дружеството в качеството му на производител от 4,14%, която напълно кореспондира с нормата на възвръщаемост, призната на дружествата от сектор „Топлоенергетика“.

Относно непризнатите разходи за текущия ценови период, все пак в Комисията няма отчетни данни, няма и как да има, тъй като периодът не е изтекъл. По тази причина нормативната база ни забранява да признаваме разходи именно на база на прогнози.

Относно признатите в предходни ценови периоди, но некомпенсирани разходи. В Комисията също така не са представени отчетни данни за това, колко от тези разходи са компенсирани чрез цените за предходния регулаторен период и как реално са разходвани

тези средства, дали реално са разходвани, например при компенсацията на разходи за неизкупена разполагаемост на двете американски централи, дали реално са разходвани като се е плащало на тези централи.

Накрая беше спомената една сума от 1 782 млн. лв. като сумарен недостиг в дружеството. Според мен това не е сумарен недостиг, при положение, че необходимите приходи са в размер на 2 млрд. 800 хил. лв., няма как сумарният недостиг да е 1 782 млн. лв. Това по-скоро е разлика от очакваните от „НЕК“ ЕАД приходи, които те са заявили в заявлението си за цени и признатите от страна на Комисията. Тук искам да заявя, че ние също извършихме някои изчисления. Разликата между приходите, които „НЕК“ ЕАД ще получи от утвърдените им и необходими приходи на регулирания пазар задължения към обществото, и стойността на енергията, която ще изкупи, е в размер на 240 млн. лв. Този марж напълно покрива разходите за лихви, които са 48 млн. лв., разходите за главници по кредитите, които са 106 млн. лв., и условно постоянните разходи, заявени от дружеството.

По отношение на изложенията на електроразпределителните дружества и крайните снабдителите. Ще започна от ценообразуващите елементи. Недоволството идва главно от разходите за амортизации. В доклада много ясно е обяснена методиката, по която се изчисляват тези разходи за амортизации. Абсолютно всички данни са предоставени от вашите заявления и вашите справки съгласно минималните изисквания. Работната група не е изчислявала нищо. Същото се отнася и за балансовата стойност на активите. Както казаха Енерго-Про, според тях се нарушава Наредбата. Не мисля, че се нарушава. По-скоро при така изчисляването на балансовата стойност на активите за един такъв дълъг регулаторен период, какъвто предполага методът на регулиране, се разпределя възвръщаемостта, която трябва да получите коректно. Не се определя възвръщаемост върху активи, които дружеството вече е амортизирило и който трябва да плаща чрез цените крайният потребител. Цената, която крайният потребител плаща, е именно само за реалната стойност на активите ви, които са към конкретния момент. Регулаторната база на активите не е основана на прогнозиране, абсолютно всички данни са предоставени от вас в заявленията и в допълнителната информация, която сте предоставили на поставени от Комисията въпроси.

Искам да отговоря за оперативните разходи. Очаквах, че другите дружества ще възразят повече от Енерго-Про относно признатите оперативни разходи. Спазена е единна методика, при която оперативните разходи са намалявани на база на отчетни данни. Само искам да подчертая, че за предходната година отчетните данни на Енерго-Про за оперативни разходи са по-ниски спрямо признатите стойности, описани в доклада. С оглед спазване на общия подход и на методиката, не смятам, че би следвало дружеството, затова че е оптимизирало разходите си и е реализирало по-голям приход от това, което е и основа на този метод на регулиране, това да бъде отразено в доклада, а разходите са признати на ниво признати за предходния регулаторен период.

Относно колегите от „ЕРП Златни пясъци“ АД, които казаха, че най-вероятно е допусната техническа грешка. Ще проверим и ако наистина е допусната такава, тя ще бъде коригирана.

Доц. д-р Иван Иванов:

Преди всичко искам да заявя, че когато регулаторът встъпи в длъжност преди два месеца, съвсем ясно беше казано, че в един момент, когато българската енергетика се намира в криза, всички участници в този сектор трябва да направят крачка назад в своите искания. Това, което чух вчера и днес от енергийните дружества в страната, показва, че този призив не е бил чул. За да бъде достатъчно ясен, ще ви съобщя, че ако се сумират исканията на всички енергийни дружества през тези два дни, цената на електрическата енергия за битовите потребители и за бизнеса ниско напрежение трябва да нарасне близо два пъти. Това че вие не чухте този призив, не означава, че регулаторът няма да изпълни своята отговорност, която е поел като Комисия при учредяването съгласно ЗЕ на 02

април на този състав.

Ние внимателно ще прочетем всички ваши предложения и възражения и ще се произнесем, като ясно отчитаме интересите освен на енергийните дружества, и на българското общество. Това е наше задължение пред закона и Конституцията на страната.

Благодаря за участието. Преди да закрия заседанието ще съобщя, че на закрито заседание на КЕВР на 08.06.2015 г. Комисията ще приеме проект за решение за цените на електрическата енергия. Общественото обсъждане по тази тема ще се проведе на 10.06.2015 г. от 14:30 ч., след като сутринта от 10 ч. се проведе общественото обсъждане на цените на топлинната енергия. На 30.06.2015 г. от 10:00 ч. ще се проведе закрито заседание, на което Комисията ще излезе окончателно със своето решение за цените на електрическата енергия за регулаторния период от 01.07.2015 г. до 30.06.2016 г.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно и на основание чл. 44, ал. 2 от Устройствения правилник на ДКЕВР и на нейната администрация,

РЕШИ:

Насрочва закрито заседание на 08.06.2015 г. за приемане на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика” и насрочване на обществено обсъждане.

Приложение:

1. Уведомителни писма на КЕВР с изх. Е-13-01-38/29.05.2015 г. и с изх. № Е-13-17-4/29.05.2015 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

1. ....
(С. Тодорова)

2. ....
(Р. Осман)

3. ....
(А. Йорданов)

4. ....
(В. Владимиров)

5. ....
(Г. Златев)

6. ....
(Е. Харитонова)

7. ....
(В. Петков)

8. ....
(Д. Кочков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Н. ГЕОРГИЕВ